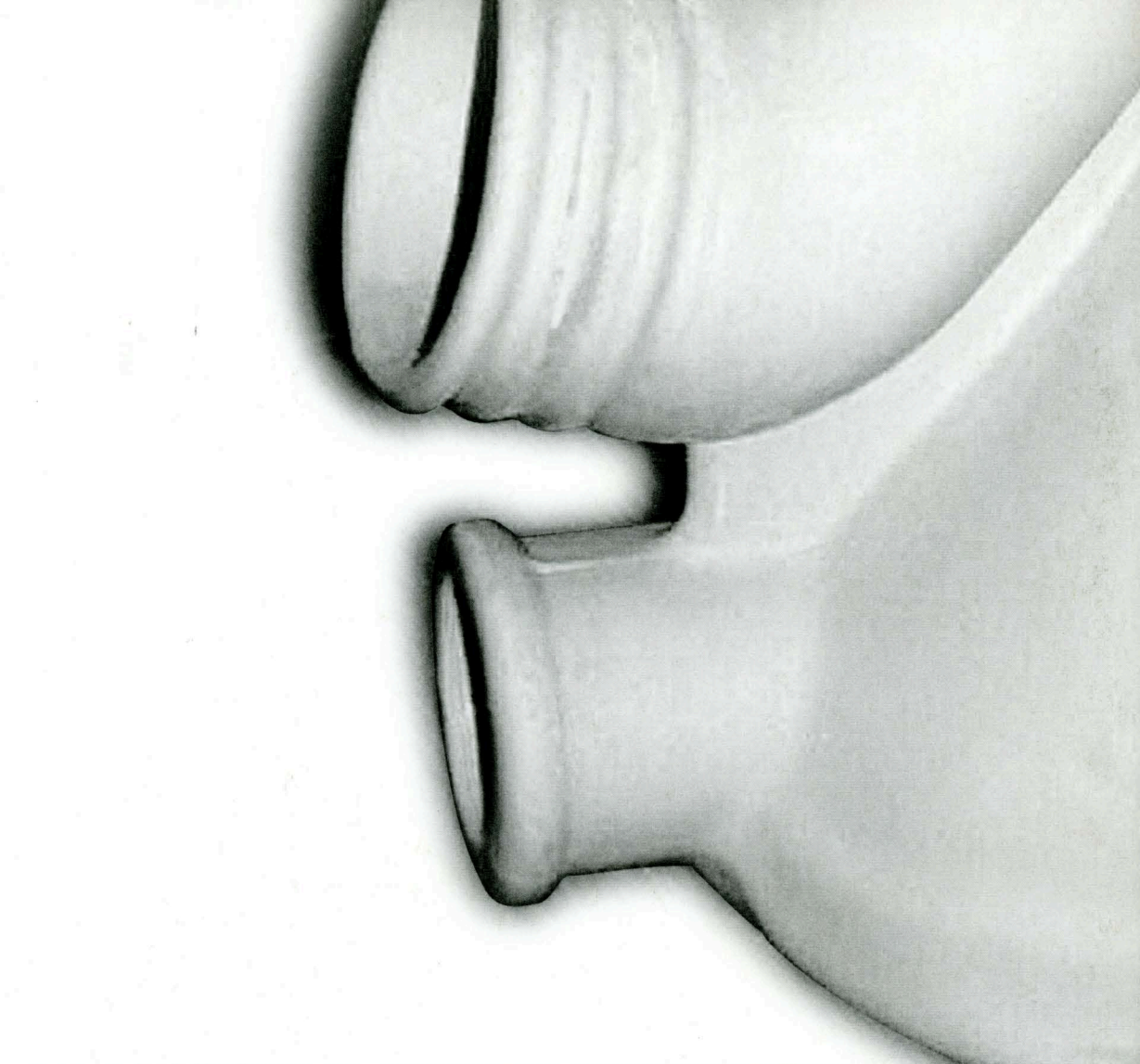

חצוים 17 חצוים

מצבים לבנים

פיסול קרמי

גלריה לעיצוב חנקין

אפריל מאי 2002

אגודת אמני הקרמיקה בישראל

עיריית חולון

כבר שנה חמישית מקיימת אגודת אמני הקרמיקה בישראל
תערוכה בגלריה לעיצוב חנקין. התערוכות בגלריה עסקו
בקשת הרחבה של נושאים בהם מתמקדת אמנות
הקרמיקה בין העיצוב, הקדרות והפיסול: נושא עיצובי
בתערוכות "ספלים", "לאן זזה הואזה" ו"הצלחות", נושא
העוסק בתפר בין עיצוב ואמנות בתערוכה "נפחים
ומעגלים", ונושא פיסולי בתערוכה "מצבים לבנים".
התערוכה "מצבים לבנים" היא תערוכה קאמרית הפורשת
לפנינו עולמות פנימיים של אמנים בשלים ומנוסים לצד
אמנים צעירים בראשית דרכם. עולמות פנימיים אלו
חודרים לתוך תוכם של מצבים קיומיים של הפרט הבאים
בקונפליקט עם הסביבה בה הוא חי.

ברצוני להודות לעיריית חולון ולגברת פיוטה אונגר
האחראית על הגלריה על הבמה שהם מעניקים לנו לקיום
התערוכות. אני רוצה להודות בחום לתרצה ילון קולטון,
אוצרת התערוכה, וכמובן להודות מקרב לב לאמנים
המשתתפים בה.

התחלה דף לבן, לוח חלק גולמי, אין, ריק, חלל, התחלה וסוף, חיים ומוות, טוהר, תום, הלבן כולל בתוכו את כל הצבעים אבל הוא עצמו נתפש כחסר צבע .

העושר העצום של חומרים, טכניקות, תכנים, הקשרים ומשמעויות המאפיינים אמנות מודרנית ובתוכה קרמיקה עכשווית מעודדים התפתחות של שפה אמנותית מרובת ניבים ודיאלקטים. הבחירה בלבן, תרגיל או הטעייה מכוונת. מהר מאד מתגלה הלבן כקישור טכני בלבד. נקודת מוצא וזינוק מרובת אפשרויות. ניתן לומר כי בחירת הלבן כאן משולה להנחת צבע היסוד הלבן (grund) על גבי הבד הגולמי לפני התחלת הציור.

התערוכה מתאפיינת בהעדר התייחסות צבעונית במובן הישיר של המילה, אולם בנוכחות עשירה של צבע מבחינה טקסטוראלית, גוונים של לבן, אור-צל, עולם צורני מורכב ומגוון חומרים. התערוכה אינה תערוכה נושאת קלאסית, עובדה זו איפשרה דרגת חופש נוספת לביטוי האישי הייחודי של כל האמנים המשתתפים בתערוכה. תוך כדי בחירת האמנים והעבודות החלה להתרקם מערכת כוללת של מצבים כשכל מצב נבנה בפני עצמו.

כל אחד מן המיצבים בתערוכה מהווה זרקור החושף ומאיר ספק מצב, ספק אידיאה, ספק הצהרה.

טווח המצבים המוצג נע על פני מרחב רב ממדי הכולל אספקטים אישיים-ייחודיים ואנושיים ובחינה של מצבים קיומיים כלליים. במבט ראשון זהו אוסף של הצהרות בלתי תלויות הלומדות, מציגות, חוקרות ומייצגות מצבים שונים. כל מיצב מהווה בפני עצמו וכשלעצמו מעין בועה נפרדת בעלת טונאליות עצמאית ומנעד רגשי/שכלי/תפישתי/ הצהרתי בלתי תלוי. כמכלול, מהדהדות הבועות כאקורד אחד בעל רזונאנס אנושי קיומי ברור. העבודות בוחנות

אספקטים שונים של הקיום וההווה האנושיים מן הזווית האישית או בצורה כוללת ומופשטת יותר.

בעבודתו של **ליאוניד גוסין** נבחנת בעיית האוטונומיה של האדם בכלל ובעיית החופש של האמן כאינדידואל בתוך העולם. בעבודה מיצרף בעל אופי טוטמי של אלמנטים סימבוליים המבטאים מכלול רעיוני. המשבצת הבלתי נמנעת שלא ניתן להשתחרר ממנה על ידי תנועה במשור האופקי מגבילה ותוחמת את החופש האישי. הדרך היחידה לחרוג מהמשבצת היא למעלה דרך הלב. על הלב יושב עורב ומכביד כלפי מטה. העורב שהוא כאן חלק מעצמיות של האדם לא ניתן להריגה מבלי להרוג גם את האדם. זהו מצב של חידלון קיומי או מבוי סתום. האסלה אלמנט המבטא את ה"לא-נעים", ה"אין ברירה", החברתי, והמשותף מכוסה חולצות לבנות סמל להסתרה שאינן מסתירות בעצם כלום.

עבודתה של **ורדה יתום** חושפת ובוחנת מחדש אירוע תרבותי רב משמעות – טקס הכלולות. בחירת שם העבודה "מיתת כלולות" מעידה על נסיון לסדוק את התבניות החשיבתיות המקובלות. שמירה לבנה מונחת על המיטה – חופה או שמלת כלה או שמה סדין לבן או תכריכי מת. הדמויות הלבושות חליפות לבנות המקיפות את המיטה שזורות בעורקי אנרגיה שחורים. תחושת הכוח והעוצמה הכמעט פשיסטיות הנבנית באמצעות המון הדמויות הגבריות המשכפלת את עצמו דרך מיתוס טקס הכלולות, מתערערת נוכח הקליפתיות השטועה והסדוקה של הדמויות. טקס זה הוא כלי פונקציונלי בידי ההגמוניה השלטת הנחשף כאן במערומו.

אורנה מילוא מציגה סרט וידיאו המהווה תיעוד של תהליך תקשורת המדגים התהוות וביטוי על ידי גריעה וחשיפה.

פורצלן לבן המשוח על מספר לוחות שקופים מוסר בהדרגה תוך יצירת מערכת סימנים ואותיות רב שכבתית בעלת קונוטציות גרפיות/סימבוליות/תקשורתיות. האיכות החומרית מהווה כאן אלמנט משני ביחס לתהליך עצמו.

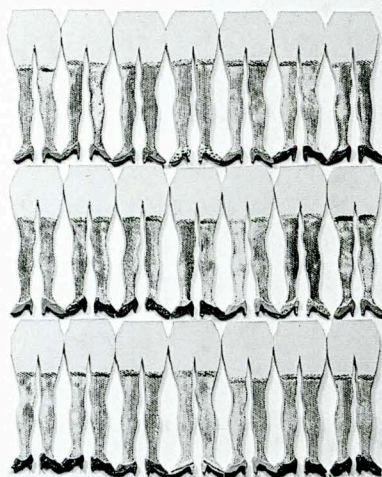
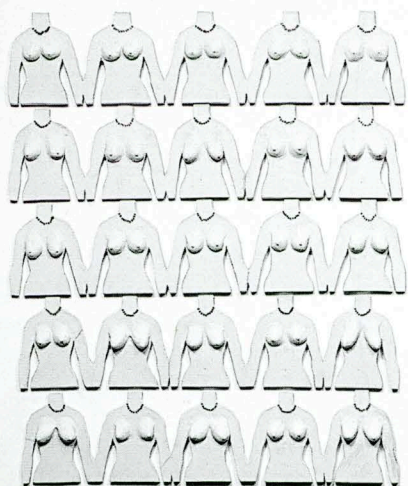
מרסל קליין מציגה קבוצת אובייקטים לבנים המונחים על רשת לבנה התלויה בחלל. הגופים התלויים מעבירים תחושה אמביוולנטית של אובייקטים שנמשו מן הים או נפלו מן השמיים ונתפסו ברשת בטחון. מצב של גבולות מטושטשים, תלות הדדית וסכנות חביונות מכל עבר. הרושם המתקבל הוא של מצב ביניים המבטא תקיעות וכובד. כל תזוזה של אחד המרכיבים תשנה את הקונסטלציה אך לא תביא לשינוי מהותי.

עבודתן המשותפת של **דפנה ילון ונעמה אורי-ליכטנר** מציגה מצב של נוודות וחיפוש, מסע אישי, חוויתי. הבית מופיע בעבודה כאובייקט סימבולי וצורני כאחד. החיפוש אחר הבית כולל בתוכו גם את החיפוש והכמיהה האנושית (וכמובן גם האישית), לאהבה, לחוס, לנקודת התכנסות, מנוחה וביטחון. השימוש בחומרים טבעיים ואורגניים, הצבעוניות העשירה העמוסה באזכורים מרומזים של חוויות אישיות ב"שמיכת הנדוויה של הסבתא היהודית שלנו", האור החם הבוקע מתוך הבית והטקסטים המושמעים ברקע מעצימים את תפיסת הכמיהה התהייה והגעגועים כטרנספורמציה מן האישי-יחידני אל האנושי-כללי. בממד האלגורי מיוצג חיפוש הנפש אחר נקודת שווי המשקל הרוחני וההארה.

מירי פליישר מציגה קבוצה של גופים העשויים פורצלן ונייר. גופים מכונסים וסגורים בתוך עצמם דמויי גלמים או לבבות מתפתחים ונפתחים בהדרגה ופורשים כפייס. הדמויות, ספק אישה, ספק מלאך חלקן ארציות וחומריות

ומשולבות בחומרים אורגניים וארציים (שער, עלים, אדמה) וחלקן מזוככות ושקופות יותר. מצב של ניגוד בין הארצי הגשמי והחומרי לטהור המזוכך והאידיאלי (ואולי גם השלמה עם ההבדל ביניהם).

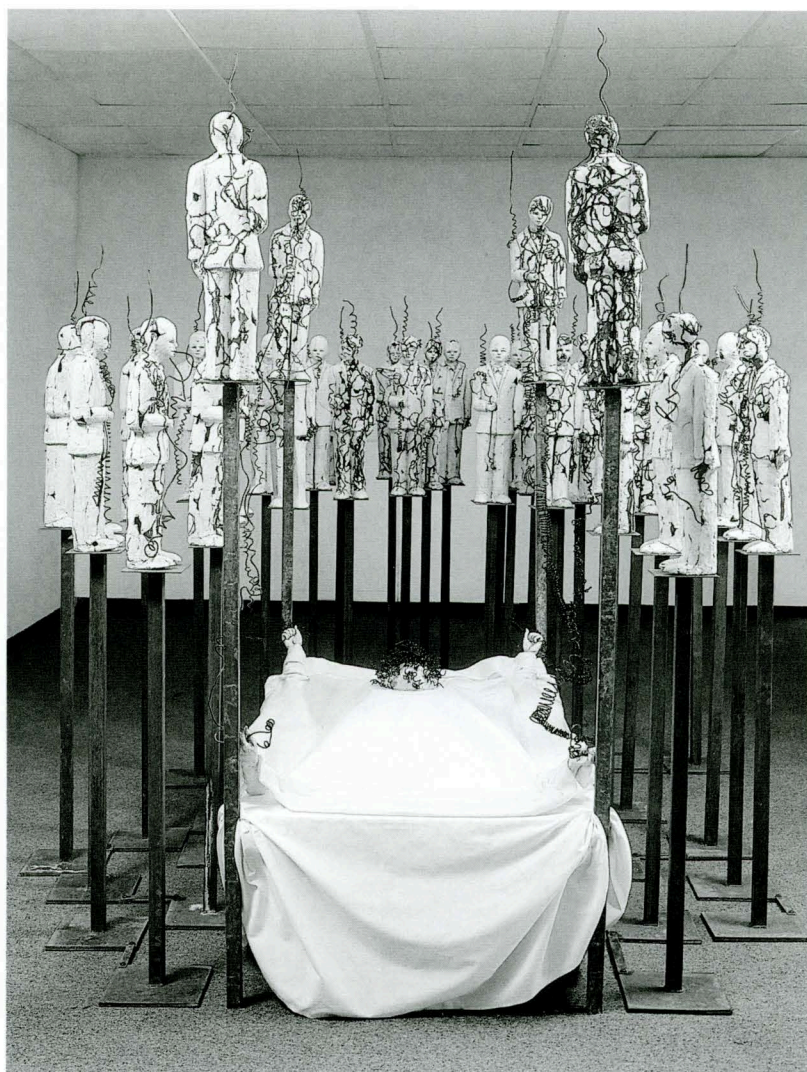
בנימינה נדלר-נאור עוסקת בדימוי הנשי כאובייקט קישוטי. המיצב כולל סדרה של דימויים הנראים כמגזרות נייר או מפית קרושה (crochet) העשויות חומר קרמי. המגזרות מציגות אלמנטים החוזרים על עצמם (פוזיטיב ונגטיב) של חלקי גוף נשיים. למרות שיש בחלקים מן העבודה מימד ארוטי מיני לכאורה, מימד זה מנוטרל על ידי האופי הילדותי הבלתי חושני שנוצר מהפן המגזרתי והשטיחות, הצבע הלבן מדגיש שטיחות זו. בעבודה בולט השמוש באלמנטים קישוטיים תלת מימדיים (נעל, שרשרת, חזה נשי) המחזקים את האפקט האורנמנטלי של המגזרות.

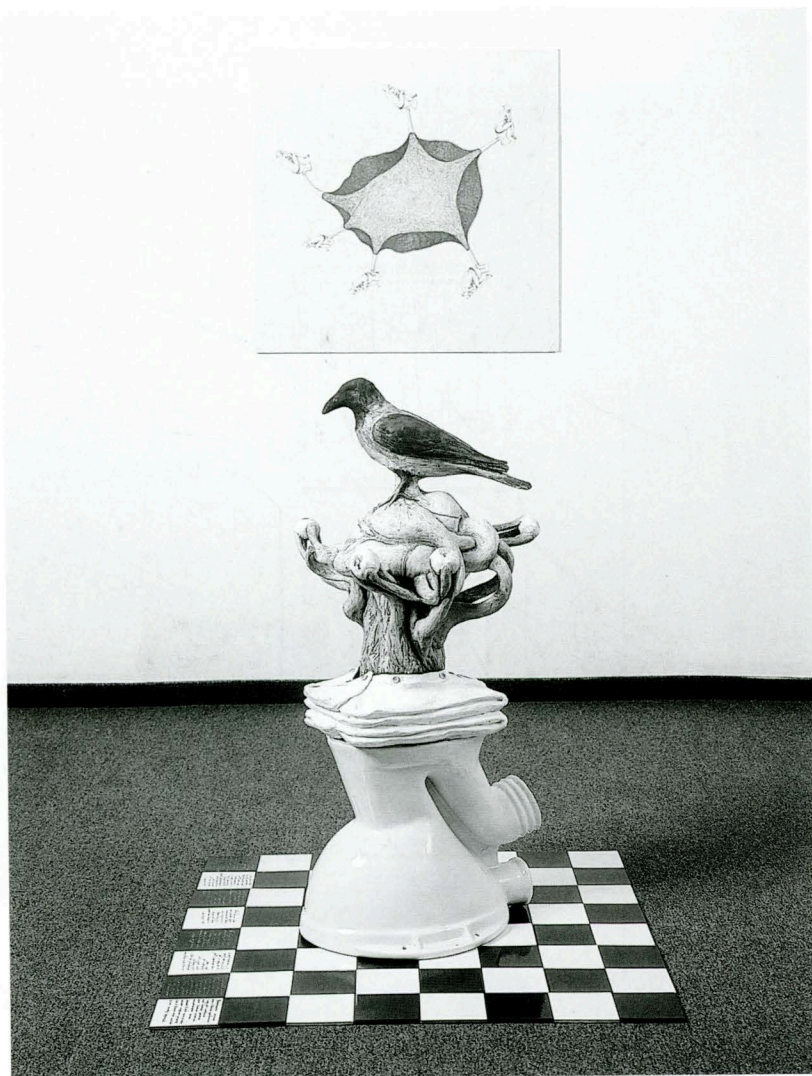
בנימינה נדלר-נאור | "מחרוזות, נעליים, קוקיות, שמלות" | חומר | כל יחידה 60x50 ס"מ

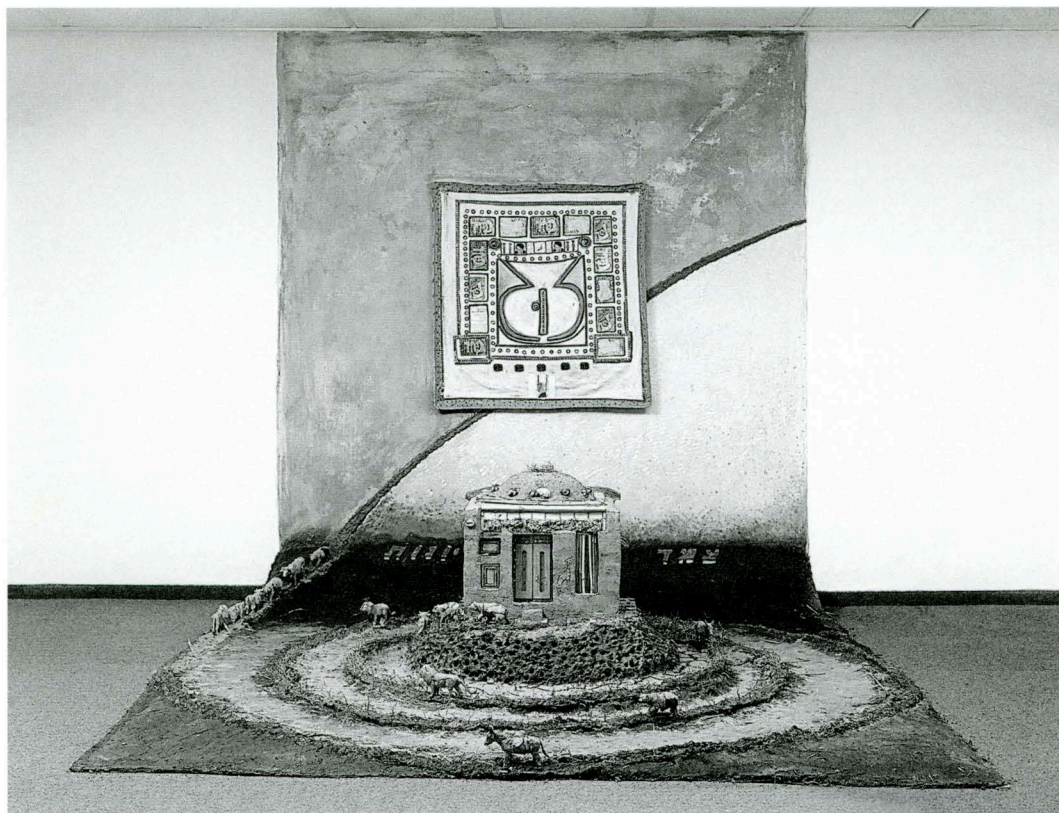
אורנה מילוא | "מיצג זכוכית" | סרט וידאו

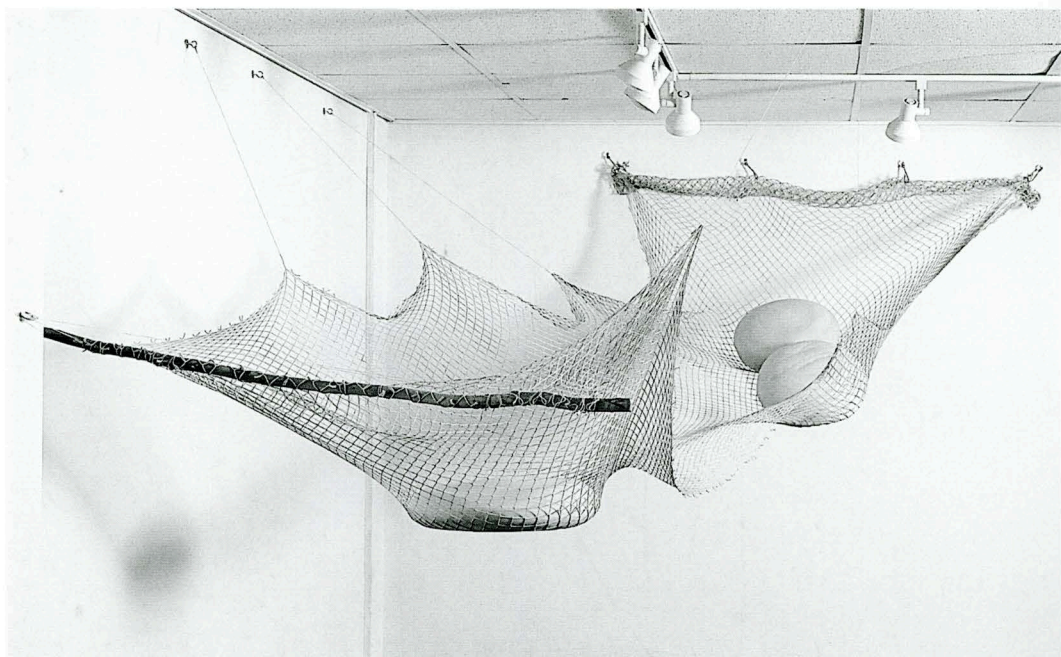
ורדה יתום | "מיתת כלולות" | חומר, ברזל, חוטי חשמל, בד | 170X190X340 ס"מ

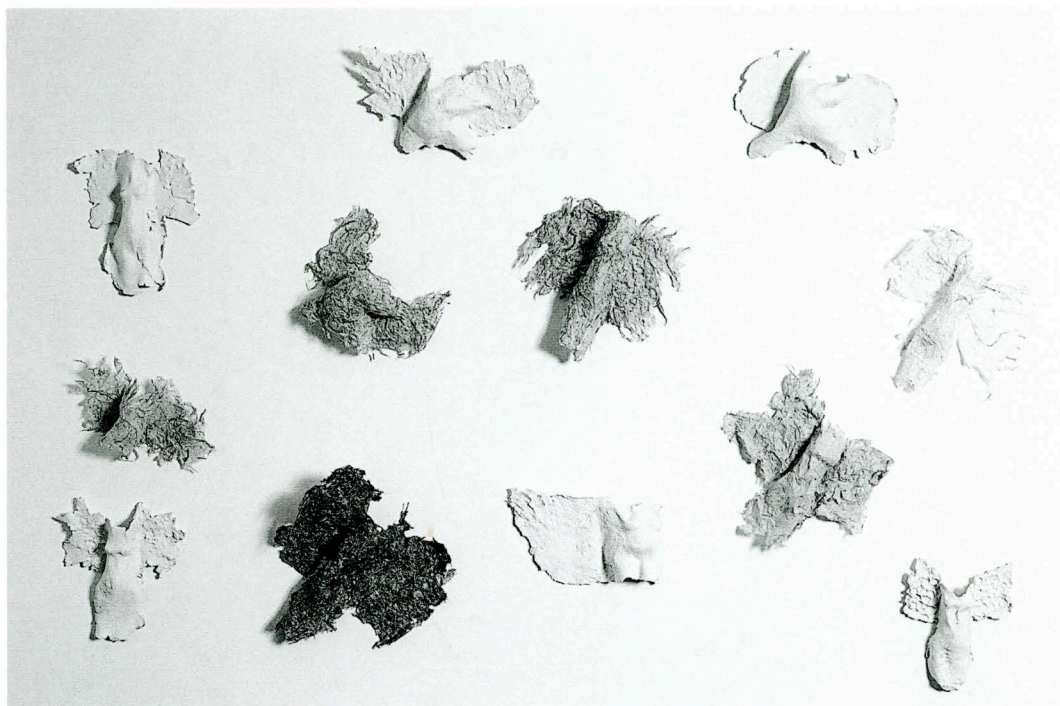
ליאוניד גושין | "אנדרטה למורה-הדרך העיוור" | חומר, אסלה ואריחים רדי מייד, נייר | אובייקט מרכזי 95X80X80 ס"מ ציור 80X80 ס"מ

דפנה ילון, נעמה אורי-ליכטנר | "בלתי שבירה?!" | חומר, חומרים אורגניים, חול, רדי מייד, בד, סאונד | 60x230x280 ס"מ, על הקיר 240x230 ס"מ

מרסל קליין | "catch 2002" | חומר, רשת דייגים | 120X220X350 ס"מ

מירי פליישר | "מלאכי אדמה מלאכי שמיים" | פורצלן ונייר | על שני קירות גודל היחידות 50x45, 30x35, 20x20 ס"מ

